

SAĞLIK ALANINDA BİLİMSEL MAKALE NASIL YAZILIR

Editörler

Prof. Dr. Meriç KARACAN
İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Tıp Fakültesi

Doç. Dr. Akın USTA
Balıkesir Üniversitesi, Tıp Fakültesi

© Copyright 2021

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-625-7409-50-6

Kitap Adı

Sağlık Alanında Bilimsel Makale Nasıl Yazılır

Editörler

Meriç KARACAN

İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Tıp Fakültesi

ORCID iD: 0000-0002-7050-3733

Akın USTA

Balıkesir Üniversitesi, Tıp Fakültesi

ORCID iD: 0000-0001-8973-4374

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Göktuğ Matbaacılık

Bisac Code

FIC035000

DOI

10.37609/akya.201

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

İÇİNDEKİLER

1. Bölüm	Neden Bilimsel Makale Yazılmalı?.....	1
	<i>Meriç KARACAN</i>	
2. Bölüm	Bilimsel Makale Yazımına Başlangıç	5
	<i>Oğuz Devrim YARDIMCI</i>	
3. Bölüm	Bilimsel Makalenin Temel Bölümleri.....	11
	<i>Erkan ERDEM</i> <i>Cemil KARAKUŞ</i>	
4. Bölüm	Başlık, Özet ve Anahtar Kelimeleri Yazılması.....	17
	<i>Murat YASSA</i> <i>Arzu Bilge TEKİN</i>	
5. Bölüm	Makalenin Giriş Bölümünün Yazılması	27
	<i>Numan ÇİM</i> <i>Bünyamin ÇİM</i>	
6. Bölüm	Makalenin Materyal ve Metot Bölümünün Yazılması.....	33
	<i>Numan ÇİM</i> <i>Emine Füsun AKYÜZ ÇİM</i>	
7. Bölüm	Bulgular Bölümünün Yazılması.....	39
	<i>Burak GİRAY</i> <i>Niyazi TUĞ</i>	
8. Bölüm	Tartışma Bölümünün Yazılması	53
	<i>Murat YASSA</i> <i>Arzu Bilge TEKİN</i> <i>Çağrı GÜLÜMSER</i>	
9. Bölüm	Sonuç Bölümünün Yazılması.....	65
	<i>Özge KINLI</i> <i>Meryem HOCAOĞLU</i>	

10. Bölüm Kaynakların (Referansların) Yazılması, Etik İlkeler ve İyi Bir Makale İçin İpuçları	69
<i>Mehmet ÜNAL</i>	
11. Bölüm Veri Tabanları Ve Kullanım Önerileri	73
<i>İlayda Loçlar KARAALP</i>	
<i>Meryem HOCAOĞLU</i>	
12. Bölüm Bilimsel Makalenin Gönderileceği Dergi Seçimi	89
<i>Selim AFŞAR</i>	
<i>Çiğdem USUL AFŞAR</i>	
13. Bölüm Bilimsel Makale İçin Dergi Seçimi (Editör Gözüyle).....	93
<i>Elif ŞAHİN</i>	
<i>Ersi ABACI KALFOĞLU</i>	
14. Bölüm Makalenin Dergi Kurallarına Göre Uyarlanması	101
<i>Ayşe YİĞİT</i>	
<i>Selim AFŞAR</i>	
15. Bölüm Makalenin Dergiye Gönderilmesi.....	105
<i>Çağla Bahar BULBUL</i>	
<i>Akın USTA</i>	
<i>Serkan ORAL</i>	
16. Bölüm Bilimsel Makale Yazımında Yapılan Bazı Hatalar	119
<i>Kayhan YAKIN</i>	
17. Bölüm Majör ve Minör Revizyon Yaparken Dikkat Edilmesi Gerekenler	123
<i>Taner GÜNAY</i>	
18. Bölüm Reddedilen Makaleler İçin Öneriler	127
<i>Oğuz Devrim YARDIMCI</i>	
19. Bölüm Derleme Nasıl Yazılır?	131
<i>Eren ALTUN</i>	

20. Bölüm Olgu Sunumu Neden/Nasıl Yazılır?	137
<i>Ziya ÇEBİ</i>	
<i>Tuğba ÖZCAN</i>	
<i>Eren ALTUN</i>	
21. Bölüm Editöre Mektup Neden/Nasıl Yazılır?	145
<i>Eren ALTUN</i>	
22. Bölüm Sözlü Bildiri/Sunum Hazırlanması	147
<i>Eyüp AVCI</i>	
<i>Didar Elif AKYÜZ</i>	
23. Bölüm Video Sunum Hazırlama Ve Sunma	153
<i>Eyüp AVCI</i>	
<i>Didar Elif AKYÜZ</i>	
24. Bölüm Poster Yazımı Ve Sunumu Nasıl Yapılır?	159
<i>Eyüp AVCI</i>	
<i>Didar Elif AKYÜZ</i>	
25. Bölüm Bilimsel Makale Nasıl Okunur?	165
<i>Ramazan MERCAN</i>	
26. Bölüm Bilimsel Etik	173
<i>İpek DOKUREL ÇETİN</i>	
27. Bölüm Tıbbi Araştırma Çeşitleri	185
<i>Orkun ÇETİN</i>	
<i>İpek DOKUREL ÇETİN</i>	
28. Bölüm Temel İstatistik Testlerin Kullanımı ve Yorumu.....	191
<i>Ceyda SANCAKLI USTA</i>	
29. Bölüm Tıbbi Araştırma Planlama, Hipotez Oluşturma.....	199
<i>Serkan ORAL</i>	
<i>Yaşam Kemal AKPAK</i>	
30. Bölüm Örneklem Büyüklüğünü Belirleme Ve Güç Analizi	205
<i>Ceyda SANCAKLI USTA</i>	

YAZARLAR

Selim AFŞAR

Dr. Öğr. Üyesi, Balıkesir Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum AD, Jinekolojik Onkoloji Cerrahisi Bilim Dalı
ORCID iD: 0000-0002-2757-1765

Didar Elif AKYÜZ

Dr., Balıkesir Üniversitesi Tıp Fakültesi Kardiyoloji AD.
ORCID iD: 0000-0001-6618-180X

Yaşam Kemal AKPAK

Ünvan: Doç. Dr., Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-1699-8667

Eren ALTUN

Doç. Dr., Balıkesir Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Patoloji AD.
ORCID iD: 0000-0001-9110-8364

Eyüp AVCI

Doç. Dr., Balıkesir Üniversitesi Tıp Fakültesi Kardiyoloji AD.
ORCID iD: 0000-0002-7790-8450

Arzu Bilge TEKİN

Uzm. Dr., Sancaktepe Şehit Prof Dr İlhan Varank Eğitim ve Araştırma Hastanesi
ORCID iD: 0000-0001-8054-2624

Çağla Bahar BÜLBÜL

Uzm. Dr., Balıkesir Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum AD.
ORCID iD: 0000-0002-4128-499X

Ziya ÇEBİ

Uzm. Dr., Ota-Jinemed Hastanesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Bölümü
ORCID iD: 0000-0002-1300-7020

İpek Dokurel ÇETİN

Uzm. Dr., Balıkesir Atatürk Şehir Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Çocuk Nörolojisi Bölümü
ORCID iD: 0000-0002-1820-8980

Orkun ÇETİN

Doç. Dr., Balıkesir Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum AD, Perinatoloji Bilim Dalı
ORCID iD: 0000-0002-9125-2742

Bünyamin ÇİM

Asistan Dr., Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum AD.
ORCID iD: 0000-0003-2512-7705

Numan ÇİM

Doç. Dr., Kadın Hastalıkları ve Doğum-Serbest Hekim
ORCID iD: 0000-0003-0983-3204

Oğuz Devrim YARDIMCI

Uzm. Dr., Göztepe Prof. Dr. Süleyman
Yalçın Şehir Hastanesi, Kadın Hastalıkları
ve Doğum Bölümü
ORCID iD: 0000-0003-0838-8241

Emine Füsun AKYÜZ ÇİM

Dr. Öğr. Üyesi, Demiroğlu Bilim
Üniversitesi Tıp Fakültesi İstanbul
Florence Nightingale Hastanesi Psikiyatri
AD.
ORCID iD: 0000-0001-9313-4056

Erkan ERDEM

Doç. Dr., İstanbul Bilgi Üniversitesi Sağlık
Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu
ORCID iD: 0000-0002-1567-0731

Burak GİRAY

Uzm. Dr., Sancaktepe Prof. İlhan Varank
Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Kadın
Hastalıkları ve Doğum Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-3832-6634

Çağrı GÜLÜMSER

Doç. Dr., Özel Kadın Hastalıkları ve
Doğum Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-4066-9038

Taner GÜNAY

Uzman Doktor (Kadın Hast. ve Doğum)
İstanbul Göztepe Prof. Dr. Süleyman
Yalçın Şehir Hastanesi
ORCID iD: 0000-0002-3985-0702

Meryem HOCAOĞLU

Dr., Göztepe Prof. Dr. Süleyman Yalçın
Şehir Hastanesi
ORCID iD: 0000-0002-1832-9993

Ersi KALFOĞLU

Prof. Dr., İstanbul Yeni Yüzyıl
Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü
ORCID iD: 0000-0003-0671-5130

İlayda LOÇLAR KARAALP

Dr., Göztepe Prof. Dr. Süleyman Yalçın
Şehir Hastanesi
ORCID iD: 0000-0002-6968-4450

Meriç KARACAN

Prof. Dr., İstanbul Yeni Yüzyıl
Üniversitesi, Tıp Fakültesi Kadın
Hastalıkları ve Doğum AD.
ORCID iD: 0000-0002-7050-3733

Cemil KARAKUŞ

Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Beykent
Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek
Yüksek Okulu
ORCID iD: 0000-0003-3389-7662

Özge KINLI

Dr., Göztepe Prof. Dr. Süleyman Yalçın
Şehir Hastanesi
ORCID iD: 0000-0002-1813-8986

Ramazan MERCAN

Prof. Dr., VKV Amerikan Hastanesi
Kadın Hastalıkları ve Doğum Bölümü
Koç Üniversitesi Kadın Hastalıkları ve
Doğum AD Öğretim Üyesi
ORCID iD: 0000-0002-4994-0795

Serkan Oral

Dr. Öğr. Gör., Haliç Üniversitesi Tıp
Fakültesi
ORCID iD: 0000-0002-1311-6278

Tuğba ÖZCAN

Uzm. Dr., Ota-Jinemed Hastanesi Kadın
Hastalıkları ve Doğum Bölümü
ORCID iD: 0000-0003-2565-6156

Elif ŞAHİN

Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Yeni Yüzyıl
Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi
Farmakoloji AD.
ORCID iD: 0000-0002-0027-6723

Ceyda SANCAKLI USTA

Dr. Öğr. Üyesi, Balıkesir Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum AD.

ORCID iD: 0000-0002-3223-7729

Akın USTA

Doç. Dr., Balıkesir Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Kadın Hastalıkları ve Doğum AD.

ORCID iD: 0000-0001-8973-4374

Ayşe Yiğit SÖNMEZ

Uzm. Dr., Yüreğir Devlet Hastanesi, Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği

ORCID iD: 0000-0002-1868-838X

Çiğdem USUL AFŞAR

Doç. Dr., Balıkesir Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları AD, Tıbbi Onkoloji Bilim Dalı

ORCID iD: 0000-0002-3764-7639

Niyazi TUĞ

Prof. Dr., SBÜ Sancaktepe Şehit Prof. Dr. İlhan Varank Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Kadın Hastalıkları ve Doğum Bölümü

ORCID iD: 0000-0001-7442-834X

Kayhan YAKIN

Prof. Dr., VKV Amerikan Hastanesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Bölümü Koç Üniversitesi Kadın Hastalıkları ve Doğum AD Öğretim Üyesi

ORCID iD: 0000-0002-8987-6062

Mehmet ÜNAL

Prof. Dr., İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Bölümü

ORCID iD: 0000-0002-8964-3314

Murat YASSA

Uzm. Dr., Sancaktepe Şehit Prof Dr İlhan Varank Eğitim Ve Araştırma Hastanesi

ORCID iD: 0000-0001-8661-1192

ÖNSÖZ

Günümüzde ortalama yaşam süresinin, Orta Çağ'da yaşayanların iki katından fazla olmasının ana nedeni bilimsel çalışmaların insanlığa yaptığı katkıdır. Bu çalışmalar sayesinde bizden önce yaşayanlardan daha uzun bir hayat sürmekteyiz. Bilimin gelişimi ve insan yararına kullanımı, yapılan çalışmaların yazıya dökülmesi, başkaları tarafından okunması, anlaşılması, tartışılması ve uygulanmasıyla başlamıştır.

Günlük pratiğimizde kullandığımız tanı yöntemleri, uygulamalar ve ilaçlar, yıllarca süren çalışmaların sonuçlarına göre şekillenmiştir. Bunun devamlılığını sağlamak için, sağlık alanında çalışanlar sorgulamacı ve araştırmacı olmalıdır. Yıllardır kullanılan yöntemler de dahil tüm uygulamalara sorgulayan gözle bakmak, daha iyisi için araştırma yapmak mesleki gelişime büyük katkı sağlayacaktır. Şaşırtıcı olarak, uzun zamandır klinik pratikte var olan bazı yaklaşımlar bile çok az sayıda doğru düzenlenmiş çalışmaya dayalıdır.

Ülkemizde tıbbın genel anlamda pratik uygulamaya (hasta-sağlık çalışanı ilişkisine) indirgendiği günümüzde, özellikle tıp alanına yeni girmiş pek çok gencimizin sorduğu soru: "Bilime katkı yapmam gerekir mi?" dir. Bilim dünyasının en önemli alanlarından birinin üyesi olarak, sadece hastaya hizmet vermek dışında, geleceğe ışık tutacak bir eser bırakmanın mesleki tatminde yeri olduğuna inanıyoruz. Uzun yıllar, çok iyi fikirleri olan ancak bunları çalışmaya/yazıya dökmemiş hekimlerle karşılaştık. Bilgisayar/internet teknolojisindeki gelişmeler sayesinde bilgiye erişim artık çok daha hızlı ve kolay. Geçmişte günler, hatta haftalar alan bir makaleye erişim, artık dakikalar içinde gerçekleştirilebildiğinden, çalışma yapmak isteyen araştırmacıların işi kolaylaşmıştır. Ortaya bir deneyimi, bir fikri, bir soruyu koyarak, konuyu derinlemesine araştırıp, etik kurallar çerçevesinde değerlendirip, doğru yerlerden destekle araştırma yapmak ve makaleye dökerek yayımlanmasını sağlamak bizlerin hedefi olmalıdır.

Bu kitabın, bilimsel çalışmaların planlanması, yazılması ve yurtiçi ya da yurtdışı bir dergide yayımlanması için temel noktaları ortaya koyarak, gençleri araştırmaya ve yayına teşvik etmesini hedefledik. Bölümleri, rahat okunur ve anlaşılır şekilde hazırlamaya çalıştık.

Günümüzde İngilizce bilim dili haline gelmiş olduğundan bu dile hakim olmak, iyi anlamak ve yazabilmek mutlaka önemsenmelidir. Bu nedenle, İngilizce literatürde sıkça kullanılan tanımlamalar kitap içinde örneklerle açıklanmıştır.

Kitabın bölümlerinin hazırlanmasını sağlayan bilim insanlarına, öneriyi ilk getiren Doç. Dr. Akın USTA'ya, düzeltmelerde emeği geçen Doç. Dr. Erkan CÜRE, Uzm. Dr. Tuğba ÖZCAN, Burutay KAYA, Özlem ARSLANER KAYA, Mehtap KARACAN, Sarp AYDONAT ve Zeynep KARACAN'a teşekkür ederiz.

Ülkemizde bilimsel yayınların sayısını ve kalitesini yükselterek, hekimlerimizin tanınırlığını ve dünya tıbbına katkısını artırabilmek dileğiyle.

Prof. Dr. Meriç KARACAN

*"Dünyada her şey için, uygarlık için, yaşam için,
başarı için en hakiki mürşit ilimdir, fendir.*

M. KEMAL ATATÜRK

Eğitim Hayatımızda Emegi Geçen Tüm Hocalarımıza Saygılarımızla.

